

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Маслова К.В.

студентка,

Національний університет «Львівська політехніка»

СПІВВІДНОШЕННЯ ТЕМПІВ РОСТУ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ І СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПРИКЛАДІ ТДВ «РІВНЕНСЬКИЙ ДОМОБУДІВНИЙ КОМБІНАТ»

В умовах сьогодення, продуктивність праці є одним з основних чинників конкурентоспроможності підприємств на вітчизняному та міжнародному ринках. Проте на даному етапі розвитку ринкових відносин офіційна українська економічна статистика від оцінки продуктивності як найважливішого показника перейшла до повної ануляції статистичного обліку і звітності по продуктивності праці, які не відновлені до теперішнього часу. Тому питання регулювання співвідношення продуктивності праці і заробітної плати є досить актуальним, оскільки ефективна економіка припускає дотримання певних пропорцій між фондами накопичення та споживання, які залежать від співвідношення між зростанням продуктивності праці та заробітної плати.

Забезпечення випереджаючих темпів зростання продуктивності праці обумовлює необхідність здійснення регулювання фонду оплати праці, оскільки існує певна можливість втрати стимулюючого ефекту заробітної плати. Посилення стимулюючої ролі заробітної плати повинне ґрунтуватися на стратегії забезпечення одночасного зростання продуктивності, обсягу виробництва і оплати праці. Поєднання цих показників є економічною основою регулювання фондів оплати праці і рівня заробітної плати [2, с. 98].

Для більшості будівельних підприємств характерним є, випередження темпів зростання зарплати над продуктивністю праці темпи, що призводить до збільшення витрат на одиницю товару та низької інвестиційної привабливості.

Оптимальне співвідношення темпів росту продуктивності праці і середньої заробітної плати повинне бути більше одиниці.

У випадку виявлення стійких негативних відхилень встановлюються об'єктивні та суб'єктивні, внутрішні та зовнішні чинники впливу і розробляються відповідні заходи. Однак, запровадження цих заходів повинно враховувати фінансові можливості підприємства.

Товариство з додатковою відповідальністю “Рівненський домобудівний комбінат” працює на ринку виробництва залізобетону з 1976 року, має значний досвід у виробництві залізобетонних виробів та товарного бетону, що в поєднанні з професіоналізмом та досвідом трудового колективу дало можливість в короткі терміни досягти відродження підприємства, налагодження виробництва з урахуванням сучасних потреб у продукції комбінату на ринку будівельних матеріалів.

Для аналізу коефіцієнта співвідношення темпів росту продуктивності праці і середньої заробітної плати у ТДВ “РДБК” необхідно проаналізувати основні техніко-економічні показники його діяльності, що подано у таблиці 1.

Динаміка коефіцієнта співвідношення темпів росту продуктивності праці і середньої заробітної плати зображено на рис. 1.

Згідно проведеного аналізу, можна зробити висновок, що у ТДВ “Рівненський домобудівний комбінат” спостерігається негативна динаміка співвідношення темпів росту продуктивності праці і середньої заробітної плати.

У 2011 році даний коефіцієнт значно перевищував одиницю, що оцінюється позитивно, оскільки темп росту продуктивності праці перевищує темп росту заробітної плати, що дозволяє підприємству економити на фонді оплати праці. Проте, у 2012 році він значно скоротився і склав 0,8. Незважаючи на зростання у 2013 році, даний коефіцієнт залишається меншим за одиницю, що є негативним явищем для підприємства, оскільки вказує на те, що заробітна плата збільшується більшими темпами ніж продуктивність праці.

Таблиця 1

**Аналіз динаміки показників продуктивності праці
та середньорічної зарплати у ТДВ “РДБК”**

№ з/п	Показники	2010	2011	2012	2013	Відносне відхилення, %		
1.	Середньооблікова чисельність працюючих, осіб	220	229	236	242	104,09	103,06	102,54
2.	Обсяг фактично виготовленої продукції, тис. грн.	40225	63015	52614	57898	156,66	83,49	110,04
3.	Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	43145	64955	63138	80606	150,55	97,20	127,67
4.	Продуктивність праці, тис. грн./особу	182,84	275,17	222,94	239,25	150,50	81,02	107,32
5.	Фонд оплати праці, тис. грн.	6767	7561	7900	9415	111,73	104,48	119,18
6.	Середньорічна заробітна плата 1 працюючого, тис. грн./особу	30,76	33,02	33,47	38,90	107,34	101,38	116,22
7.	Коефіцієнт співвідношення темпів росту продуктивності праці та середньорічної заробітної плати	x	x	x	x	1,40	0,80	0,92

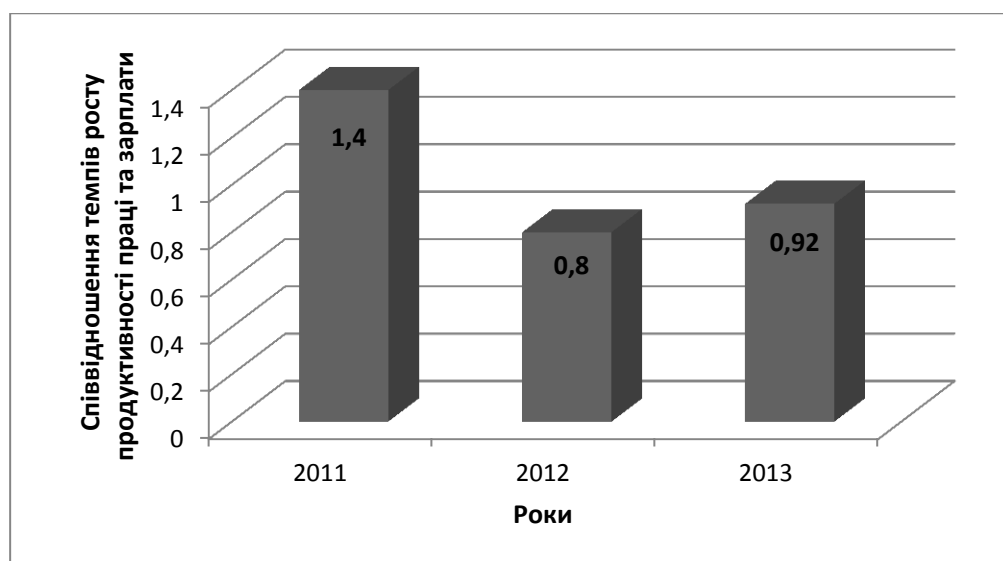

Рис. 1. Динаміка коефіцієнта співвідношення темпів росту продуктивності праці і середньої заробітної плати у ТДВ “РДБК”

До заходів, що допоможуть покращити динаміку коефіцієнта співвідношення темпів росту продуктивності праці і середньої заробітної плати у ТДВ “РДБК” можна віднести такі:

- переведення працівників на щорічно поновлюваний контракт;
- збільшення обсягу виготовленої продукції через збільшення кількості заключених договорів;
- омолодження персоналу, зростання чисельності працівників з вищою освітою, скорочення числа працівників пенсійного віку;
- виплата заробітної плати у відсотках від виручки;
- удосконалення управління виробництвом;
- встановлення жорсткої системи штрафних санкцій до порушників трудової дисципліни та ін..

Список використаних джерел:

1. Попова І.А. Забезпечення взаємозв'язку зростання продуктивності праці та заробітної плати на промислових підприємствах: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.07 / І.А. Попова ; Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України. – Донецьк, 2009. – 19 с. – укр.

2. Яворська Т.В. Регулювання співвідношення продуктивності праці і заробітної плати на металургійних підприємствах / Т.В. Яворська, І.Б. Швець // Збірка наукових робіт переможців Всеукраїнського конкурсу студентських НДР за напрямком «Маркетинг, управління персоналом та економіка праці», 2011. – С. 97-99.